

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE I OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE MICHÓW
ZA 2020**

Marzec 2021

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 został przyjęty
Uchwałą Nr XXVI/146/2017 Rady Gminy Michów z dnia 6 marca 2017 r.**

Celem programu było wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy. Adresowany był do wszystkich mieszkańców Gminy Michów, przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków.

W realizacji Programu uczestniczyli specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie.

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu miała na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc; zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych; profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą; prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy; dostarczanie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem; propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; motywowanie społeczności lokalnych, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresaci Gminnego Programu to:

1. Osoby doświadczające przemocy domowej, w tym dzieci i młodzież, współmałżonkowie lub partnerzy, a także osoby starsze i niepełnosprawne.
2. Osoby wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.
3. Świadkowie przemocy w rodzinie.
4. Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązani do świadczenia pomocy w sytuacji przemocy (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy socjalni, pracownicy sądu, policjanci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, terapeuci, duchowni).

Cele główne :

1. Przeciwdziałanie zjawiskom przemocy w rodzinie na terenie Gminy Michów.
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele te oparte są na realizacji zadań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób

doświadczających przemocy oraz pracy ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań i postaw.

Cele szczegółowe :

1. Diagnozowanie i monitoring zjawiska przemocy na terenie Gminy Michów.
2. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie.
4. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Założenia Programu

Realizacja celów programu zakłada:

1. uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
2. promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
3. edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
4. działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania służące realizacji programu:

1. Diagnozowanie i monitorowanie problemu zjawiska przemocy na terenie Gminy Michów

1.1 Rejestrowanie przypadków przemocy domowej – zbieranie i uaktualnianie informacji na temat rozmiarów problemu przemocy w rodzinie oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki Ośrodka Pomocy Społecznej, GKRPA, szkół, sądów, policyjne, placówek służby zdrowia, gminy, Zespołu Interdyscyplinarnego)

1.2 Sporządzanie rocznego raportu na temat zarejestrowanych przypadków przemocy w oparciu o prowadzoną dokumentację.

1.3 Wypracowanie wspólnej metodologii zbierania danych na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

2. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form

2.1 Dostarczanie informacji społeczności lokalnej o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

2.2 Rozpowszechnianie i opracowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie (ulotki, broszury).

2.3 Organizowanie konkursów/spektakli wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

2.4 Włączanie treści informacji o zagrożeniach płynących z przemocy w rodzinie do treści szkolnych programów profilaktycznych.

2.5 Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży promujących zachowania nieagresywne.

3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie

3.1 Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarne oraz grupy robocze zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.2 Prowadzenie Procedury Niebieskie Karty w przypadku podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie.

3.3 Szkolenia grup zawodowych z zakresu procedury „Niebieskie Karty”.

3.4 Zakup materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w tym czasopism, książek, filmów, broszur dla osób pracujących w obszarze przemocy.

3.5 Objęcie specjalistycznymi szkoleniami przedstawicieli realizujących Program.

4. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej

4.1 Wczesna identyfikacja przemocy w rodzinie oraz krzywdzenia dzieci.

4.2 Postępowanie interwencyjne według procedur dla poszczególnych grup zawodowych.

4.3 Udzielania pomocy i wsparcia w miejscu zamieszkania/interwencje.

4.4 Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego.

4.5 Zapewnienie pomocy terapeutycznej indywidualnej dla dzieci i młodzieży, które doświadczyły lub były świadkami przemocy.

4.6 Wskazywanie i informowanie o instytucjach zapewniających pomoc terapeutyczną indywidualną bądź grupową.

4.7 Udzielanie informacji dotyczących pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

4.8 Poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne, socjalne, zawodowe, rodzinne, prawne oraz praca socjalna.

5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc

5.1 Izolowanie sprawców od ofiar.

5.2 Udzielenie informacji sprawcom na temat programów korekcyjno – edukacyjnych, realizacja programów dla sprawców przemocy.

5.3 Prowadzenie rozmów z osobami stosującymi przemoc.

5.4 Zapewnienie pomocy terapeutycznej indywidualnej.

Koordynatorem działań związanych z realizacją Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Michowie.

W 2020 roku w ramach swej działalności Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizował zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Michów w zakresie:

L.p.	Działania i cele operacyjne	Sposób realizacji
1.	Diagnozowanie i monitorowanie problemu zjawiska przemocy w rodzinie	1. W roku 2020 wszczęto 9 procedur „Niebieskie Karty”- 8 wszczęła Policja, 1 Ośrodek Pomocy Społecznej w Michowie. Funkcjonariusze Posterunku Policji w Michowie przeprowadzili ogółem 51 interwencji domowych, w trakcie których w 7 przypadkach powzięli podejrzenie stosowania przemocy domowej, w związku z czym wdrożyli procedurę „Niebieskie Karty”. Ponadto w trakcie wykonywania innych czynności służbowych w 1 przypadku funkcjonariusze powzięli informację o stosowaniu przemocy domowej w związku z czym także wszczęli procedurę „Niebieskie Karty”. W trakcie przeprowadzonych interwencji domowych dotyczących przemocy domowej w 4 przypadkach sprawca przemocy został zatrzymany i osadzony w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych.

		<p>Funkcjonariusze Posterunku Policji w Michowie przeprowadzili 2 postępowania sprawdzające w kierunku art. 207 kk zakończone odmową wszczęcia postępowania oraz 6 postępowań przygotowawczych w kierunku art. 207 kk zakończonych skierowaniem przeciwko sprawcom aktu oskarżenia. Na wniosek PP w Michowie wobec podejrzanych o stosowanie przemocy domowej na etapie postępowania przygotowawczego decyzją Prokuratora Rejonowego w Lubartowie w 2 przypadkach zastosowane były środki zapobiegawcze w postaci tymczasowego aresztowania. Zwołano 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas spotkań Zespołu omawiano problemy zjawiska przemocy w rodzinie występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu. Omawiano również realizację planów pomocy w poszczególnych rodzinach. Podejmowano działania wynikające z procedury „Niebieskie Karty”. Ustalano plany działań w indywidualnych przypadkach. Ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej w Michowie skierowano 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Lubartowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny z uwagi na podejrzenie przemocy w rodzinie. Podejmowano decyzje o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” w przypadku ustania przemocy w rodzinie lub zrealizowania indywidualnego planu pomocy, zostało zakończonych 17 procedur „Niebieskie Karty”. Monitoring problemu przemocy prowadzony był w 26 rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” przez przedstawicieli poszczególnych instytucji zaangażowanych w realizację Programu i prace Zespołu Interdyscyplinarnego: pracowników socjalnych, dzielnicowego, pedagogów szkolnych, służbę zdrowia.</p>
2.	<p>Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form</p>	<p>1. Na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Michowie utworzona jest zakładka Zespół Interdyscyplinarny, pod którą zamieszczone są informacje dotyczące składu Zespołu Interdyscyplinarnego, przydatne telefony w sytuacji wystąpienia przemocy, materiały edukacyjne na temat przemocy, obowiązujące akty prawne, „Informator dla pokrzywdzonego”, „Przemoc seksualna wobec</p>

		<p>dzieci”- informator dla rodziców i opiekunów, „Krajowa Mapa zagrożeń” oraz Aplikacja mobilna „Moja komenda” przygotowana przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Policję w ramach programu „Dzielnicowy bliżej nas”..</p> <p>2. Na tablicach informacyjnych w OPS, Urzędzie Gminy i NZOZ w Michowie – umieszczone są informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.</p> <p>3. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Michowie zamieszczone są materiały edukacyjno – informacyjne dotyczące przemocy tj. ulotki, plakaty i broszury edukacyjne dotyczące przemocy w rodzinie.</p> <p>W szkołach i instytucjach funkcjonujących na terenie gminy rozpowszechniono materiały informacyjno-edukacyjne tj. plakaty - 33 szt., ulotki – 350 szt.</p> <p>Ponadto w Szkole Podstawowej w Katarzynie i Przedszkolu w Michowie nauczyciele i pracownicy obsługi zostali pouczeni o narastającym zjawisku przemocy w rodzinach i poproszeni o baczne obserwowanie uczniów oraz reagowanie na wszelkie oznaki i podejrzenia przemocy.</p> <p>W Szkole Podstawowej w Rudnie prowadzone były zajęcia wychowawcze, pogadanki wśród dzieci i młodzieży o tematyce przemocy. Współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami dotyczyła obserwacji uczniów i monitorowania zachowań dzieci dających odczuć o występowaniu przemocy w rodzinie. Podnoszono poziom wiedzy rodziców na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez informacje zamieszczone na tablicach ogłoszeń dla rodziców. Prowadzone były rozmowy indywidualne z rodzicami. Utrzymywany był kontakt z OPS, pracownikami socjalnymi, asystentem rodziny, kuratorami społecznymi i zawodowymi a także z policją.</p> <p>W ZSO w Michowie wychowawcy, nauczyciele, pedagog prowadzili zajęcia z zespołami klasowymi na tematy związane z agresją i przemocą, profilaktyką uzależnień, kulturą słowa. Organizowane były również</p>
--	--	--

		<p>zajęcia profilaktyczne z zakresu umiejętności komunikowania się, radzenia sobie ze stresem. Realizowany był program „Stres pod kontrolą”, „ARS – jak dbać o miłość?”, „Spójrz inaczej”, „Mediacje rówieśnicze” – sposobem przezwyciężania agresji i przemocy, „Technologia z klasą”, „Dzień bezpiecznego Internetu” (zajęcia na temat cyberprzemocy). Budowanie prawidłowych relacji w rodzinie w oparciu o poszanowanie praw wszystkich jej członków wchodzi w zakres podstawy programowej przedmiotów realizowanych w szkole (m.in. wiedzy o społeczeństwie i wychowania do życia w rodzinie). Zagadnienia dotyczące przeciwdziałania przemocy były omawiane podczas zajęć z wychowawcą we wszystkich zespołach klasowych. Ponadto realizacja zadań programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły stwarza okazję do podejmowania działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy, zarówno wobec uczniów jak i ich rodziców. W ZSO w Michowie prowadzona była akcja informacyjna dotycząca możliwości uzyskania pomocy w sytuacji, gdy w rodzinie dochodzi do stosowania przemocy (ulotki, plakaty, gazetki szkolne). Szkoła prowadzi obserwacje oraz diagnozę problemu przemocy w szkole, reaguje na każdy przejaw agresji i przemocy oraz zapewnia długofalową, odpowiednią pomoc zarówno ofiarom, jak i sprawcom przemocy. Pedagog służy pomocą uczniom i ich rodzicom w rozwiązywaniu trudnych problemów wychowawczych. Szkoła współpracowała ze środowiskiem pozaszkolnym przy podejmowaniu działań profilaktycznych i interwencyjnych. W związku z tym skierowano 2 wnioski do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Lubartowie o wgląd w sytuację rodzinną uczniów. Pedagog współpracuje z kuratorami sądowymi, policją oraz innymi instytucjami wspierającymi pracę szkoły.</p> <p>4. Policjanci wykonując czynności w związku z przemocą w rodzinie udzielali pomocy i porad ofiarom przestępstw oraz informowali instytucje powołane do pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie tj. Ośrodek Pomocy Społecznej w Michowie, Sąd Rejonowy w Lubartowie III Wydział</p>
--	--	--

		Rodzinny i Nieletnich, Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michowie. Dzielnicowy gminy Michów monitorował poprzez odwiedziny rodziny dotknięte przemocą w rodzinie, współpracował z kuratorami zawodowymi i społecznymi oraz asystentem rodziny. Policjanci z Posterunku Policji w Michowie udzielali asysty pracownikom socjalnym.
3.	Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie	<p>1. Przewodniczący i członek Zespołu uczestniczyli w dwóch szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie o tematyce:</p> <p>I. Zmiany 2020 r. w prowadzeniu Niebieskiej Karty – praca z osobami oraz rodzinami uwikłanymi w przemoc domową w czasie i po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii. Nakaz natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy – zmiany w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.</p> <p>II. „Rola i uprawnienia OPS i pracownika socjalnego w procedurze zabezpieczenia dziecka z rodziny. Czym powinien kierować się pracownik socjalny przy podejmowaniu decyzji o odebraniu dziecka? Kto powinien zająć się odebraniem dziecka po godzinach pracy OPS? Kto ponosi koszty transportu dziecka podczas realizacji procedury jego zabezpieczenia?”</p> <p>2. W 2020 roku Procedurą „Niebieskie Karty” objętych było 26 rodzin.</p> <p>3. Zespół Interdyscyplinarny rozpatrzył 11 nowych przypadków przemocy w rodzinie.</p>
4.	Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie	<p>1. W 2020 r. liczba przypadków krzywdzenia dzieci – 29 (gdzie dzieci były świadkami przemocy lub same doświadczaly przemocy).</p> <p>2. Dwie rodziny, w których występował problem przemocy objętych zostało wsparciem asystenta rodziny (z jedną rodziną współpracuje asystent, z drugą rodziną współpraca została zakończona – asystent jest w składzie grupy roboczej).</p> <p>3. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielali informacji i wyjaśnień głównie ofiarom przemocy domowej o możliwościach uzyskania</p>

		<p>wsparcia (w ramach indywidualnych kontaktów z zainteresowanymi), informacji w zakresie przepisów prawnych oraz stosowania procedury związanej z przemocą w rodzinie przekazywali informacje sprawcom przemocy o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie.</p> <p>4. W ramach monitoringu rodzin – dzielnicowy i pracownik socjalny odwiedzali lub kontaktowali się telefonicznie z rodzinami zgodnie z tworzonymi planami pomocy dla rodzin – wspierali osoby doświadczające przemocy i służyli pomocą.</p> <p>5. W punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Michowie prowadzone było poradnictwo – można było skorzystać z porad specjalistów: psychologa, prawnika, pracownika socjalnego. Porady udzielane były bezpłatnie m.in. dla osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie (w 2020 roku – z porad psychologa skorzystało 6 osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym dwoje dzieci – udzielono łącznie 12 porad). Rodziny z problemem alkoholowym, problemem przemocy i zagrożone wykluczeniem społecznym korzystały z porad prawnika. W 2020 r. z porad prawnych skorzystała 1 osoba dotknięta przemocą w rodzinie, prawnik udzielił jej 3 porad prawnych.</p> <p>6. Ze wsparcia socjalnego w różnych formach (pomoc pieniężna, pomoc w formie posiłków dla dzieci, pomoc żywnościowa) skorzystało 8 rodzin borykających się z problemem przemocy.</p> <p>7. W siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Michowie do czasu ogłoszenia w Polsce stanu epidemii tj. do 11.03.2020 r. w każdy wtorek w godz. 18 - 20 odbywały się spotkania osób uzależnionych od alkoholu (AA) i współuzależnionych (Al –Anon).</p>
5.	Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.	1. Na wniosek Posterunku Policji w Michowie wobec podejrzanych o stosowanie przemocy domowej na etapie postępowania przygotowawczego decyzją Prokuratury Rejonowej w Lubartowie stosowane były środki zapobiegawcze w postaci dozorów policji,

		<p>nakazu opuszczenia miejsca zamieszkania oraz zakazów zbliżania się do pokrzywdzonych jak i tymczasowego aresztowania.</p> <p>2. Z 5 osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie przeprowadzone zostały rozmowy i wypełniona została „Niebieska Karta - D.</p> <p>3. Złożono wnioski do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe bez zgody 4 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.</p>
--	--	--

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Michów na lata 2017 - 2020 zostały sfinansowane ze środków własnych gminy przewidzianych na realizację programu oraz środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michowie.

Środki zostały przeznaczone na szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, zakup materiałów informacyjnych: plakatów i ulotek na temat zjawiska przemocy, które zostały przekazane do placówek oświatowych i służby zdrowia na terenie gminy a także na prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego.

Michów, dnia 01.03.2021 r.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Michowie

mgr Anna Jabłońska